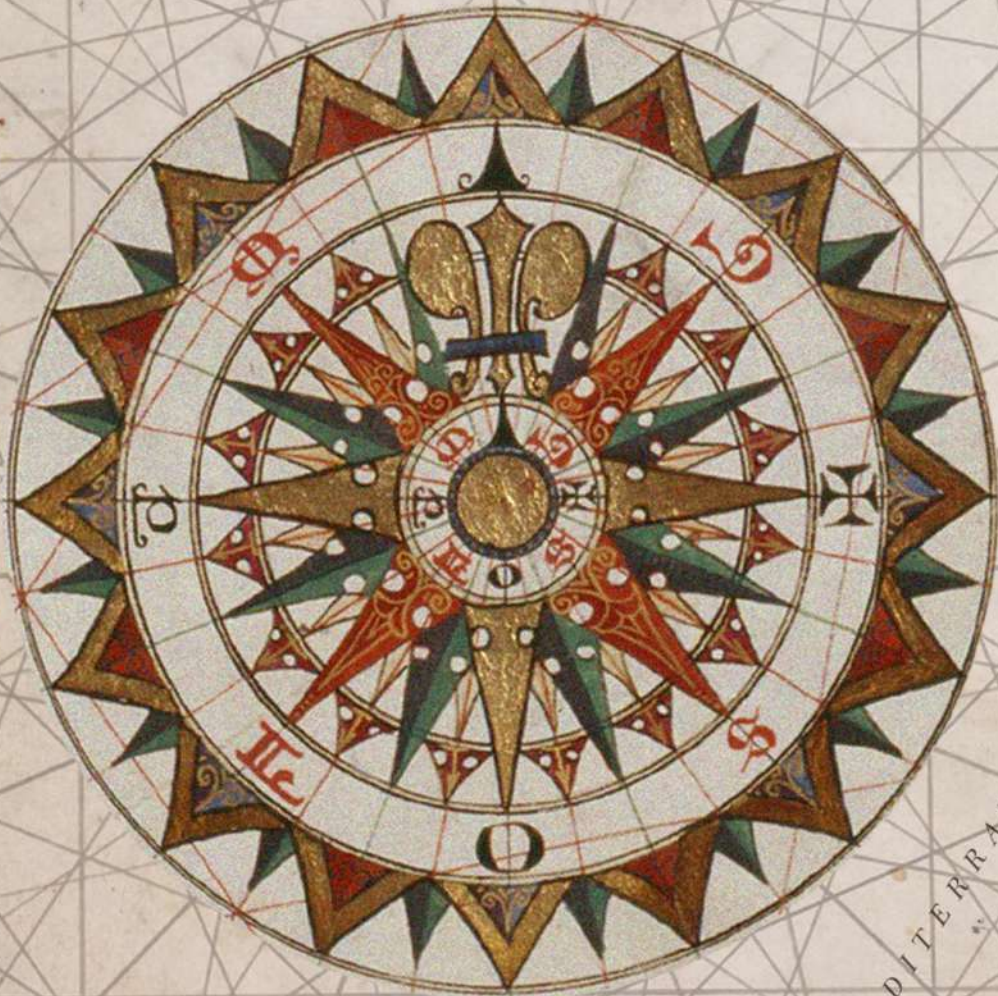

El Viatge d'Abendino

MEDITERRANEUM MARE

AL
TAYR
ENSEMBLE

*Són vaixells dels confins de la terra, de països que confien en mi,
amb els grans vaixells de Tarsis al capdavant.
Porten el poble d'Israel de tornada a la seva llar des de molt lluny,
transportant la seva plata i el seu or.
Honraran el nom de Jehovà, el teu Déu,
i al Sant d'Israel. Perquè ell t'ha omplert d'esplendor.*

Isaís 60:9

El Viatge d' Abendino

El Viatge d'Abendino narra l'èxode d'un jueu sefardita des de la seva Granada natal fins a Constantinoble, fruit de l'expulsió ordenada pels Reis Catòlics l'any 1492. Durant el seu periple a través de la Mediterrània, Abendino entrarà en contacte amb una pluralitat de realitats culturals, religioses i musicals, no exemptes de perills, fins al seu establiment definitiu a Constantinoble.

El programa integra la lectura d'una sèrie de textos poètics d'autors sefardites i documents històrics, que emmarquen la narració i expliquen el desenvolupament dels esdeveniments, amb un repertori que inclou composicions renaixentistes i medievals (extretes del Cancioner de Palacio i el Codex Squarcialupi, entre d'altres), combinades amb cançons sefardites, música clàssica andalusina i peces de tradició oral dels Balcans i Anatòlia, utilitzant tant instruments històrics com tradicionals de les diferents cultures que envolten la Mediterrània.

Al Tayr Ensemble és una jove agrupació formada per tres intèrprets amb una dilatada experiència en el món de la música antiga.

Després de conèixer-se a l'Acadèmia de Capella de Ministrers, Olga Rodon i Alberto Espinosa van decidir crear un projecte per explorar la seva passió compartida per la música antiga, sefardita i mediterrània. Jon Wasserman, per les seves arrels culturals i el seu ampli coneixement i amor per aquests repertoris, era el complement perfecte per tancar la formació.

Fruit d'una exhaustiva investigació d'aquest repertori, combinada amb un profund interès per la història, va néixer el seu primer programa "El Viatge d'Abendino", en el qual combinen la música antiga amb les músiques tradicionals de la Mediterrània. Com a intèrprets individuals, han col·laborat amb altres agrupacions, participant en festivals internacionals i cicles de concerts a Espanya, França, Estats Units, Alemanya i Portugal, alguns dels països on també s'hi han format com a artistes.

Des dels seus inicis Al Tayr Ensemble ha estat ja convidat a participar en el festival de Bloomington Early Music (EUA), el festival de Música Antiga de Granada, el cicle de microconcerts del Caixa Forum, el Festival Renaixement (València), en el Fringe del Early Music Morella i al Museo Arqueológico de Madrid dins el cicle de concerts MUSAE.

Programa

Jon Wasserman | veu i corda polsada

Olga Rodon | flautes

Alberto Espinosa | percussió

Morena me llaman - Anònim sefardí

2 de gener de l'any 1492. Els Reis Catòlics entren a Granada, segellant la fi de la presència musulmana a la península ibèrica. El vell ordre medieval i les arcaïques concepcions del món es desplomen. A l'Orient i a l'Occident, es perfilen dos grans viatges. De glòria i conquesta. De vergonya i infàmia.

Una sañosa porfía - Juan del Enzina

Rodrigo Martínez - Anònim castellà

"[...] Nosaltres ordenem en aquest edicte que els jueus i jueves de qualsevol edat que resideixin als nostres dominis o territoris surtin amb els seus fills i filles, servents i familiars petits o grans de totes les edats al final de juliol d'aquest any i que no s'atreixin a tornar a les nostres terres i que no prenguin un pas endavant a traspasar, de manera que si algun jueu que no accepti aquest edicte és trobat en aquests dominis o torna, serà culpable de mort i confiscació dels seus béns. [...]"

Edicte de Granada, 31 de març de l'any del nostre
Senyor Jesucrist de 1492.

Avraham Avinu (El rey Nimrod) - Anònim sefardí

Ya rasha al fattan - Anònim andalusí

Milers de sefardites, com Abendino, abandonen els regnes de Castella i Aragó fruit de la política d'expulsió dels Reis Catòlics. La majoria, a través dels ports de València. Embarcats de nou en la mar Mediterrània, desfeien el camí dels seus avantpassats a la recerca d'una nova llar. I juntament amb ells hi anaven els moriscos, musulmans que portaven segles convivint als regnes cristians. No hi ha distinció entre aquells que rebutgen la Santa Creu.

Fantasia 11 para vihuela - Luis Milán

Ha tornat el diluvi a inundar la terra i ja només es pot veure el mar? Ja no hi ha homes, ni ocells, ni vida? Ha estat el món sencer aniquilat? Quina dolçor seria per a mi veure ara una muntanya o una fossa o el desert! Miro per tot arreu i no hi ha res, només l'aigua i el cel i l'abisme, i Leviatan fent bullir les onades, com si el mar volgués banquejar-se; i el cor del mar amaga el vaixell, com si esti gués en mans d'un lladre. La meva ànima se n'alegra al veure el mar enfurismat que m'emporta cap al temple del Senyor.

Yehuda Ben Samuel Haleví

Non perch'i sperì, donna - Lorenzo da Firenze

Variacions sobre la cara cosa - Anònim italià

Després d'estar amb els nobles d'Occident, com gaudiré del son? Com trobarà repòs el meu cor? [...] Que ma dreta oblidí la seva habilitat si els oblidó, així com si privat dels seus rostres me'n vull alegrar! Si el meu Déu em guia de nou a Granada, els meus camins serien feliços, i em saciaria amb les aigües del Genil, pures fins i tot quan les corrents delicioses baixen tèrboles; una terra en què la meua vida va ser agradable, i en què el rostre del Destí davant meu s'estengué.

Mosé Ibn Ezra

Durme Durme - Anònim sefardí

La gelosia - Guglielmo Ebreo da Pesaro

Tot i el repòs temporal que les ciutats-estat italianes concediren a molts sefardites, eren temps convulsos al Mediterrani. Mentre l'Occident musulmà col·lapsava, un nou centre de poder emergia sobre les runes de l'Imperi Romà d'Orient, i sota el símbol de la mitja lluna, els turcs otomans amenaçaven amb conquerir tota terra al seu abast. Als Balcans, un nou ecosistema emergia com a resultat de la col·lisió de civilitzacions.

Todos los bienes del mundo - Juan del Enzina

Jovano Jovanke - Tradicional macedoni

Així, el sultà Bayaceto, rei de Turquia, es va assabentar de tot el mal que el rei espanyol havia portat als jueus, i va saber que aquests estaven buscant refugi i un últim lloc de residència. Es va apiadar d'ells i va escriure cartes i va enviar emissaris per proclamar per tot el seu regne que cap dels governants de les seves ciutats no havia de ser tan malvat com per negar l'entrada als jueus o expulsar-los. En el seu lloc, se'ls havia de donar una benvinguda cortès.

Eliyahu Capsali

Kopenitsa - Tradicional búlgar

Los caminos de Sirkedji - Anònim sefardí

En la meua joventut, em van explicar que Espanya era un goig per als ulls. La seva llum era com un sol enmig dels cels. El perfum de la seva terra era per al paladar com la mel. El seu aire era la vida de les ànimes, la seva terra la millor de totes. Era l'esplendor de les ànimes, l'alegria de Déu i dels homes. Els fruits dels seus jardins eren com estrelles del cel, la seva terra com un liri de Sarón, una rosa de les valls.

Yehudá ben Selomó

@altayrensemble